

**การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาศักยภาพครู
ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียน
ของนักเรียนโรงเรียนบ้านโนนกุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1**

16

**PARTICIPATORY ACTION RESEARCH FOR THE DEVELOPMENT OF THE TEACHERS
COMPETENCY IN LEARNING MANAGEMENT TO SOLVE THE PROBLEMS ON READING
AND WRITING OF PRATHOM SUKSA STUDENTS AT BAN NON KUNG SCHOOL
UNDER THE SAKON NAKHON PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1**

รุ่งภา แก้วปัญญา*
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรฉัลยุกรณ์**
ดร.ฤทธิ์ทรัพย์ ดอกคำ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโนนกุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 2) แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโนนกุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 3) ติดตามผลการศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโนนกุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีขั้นตอนการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การสังเกตการณ์ (Observation) และการสะท้อนกลับ (Reflection) จำนวน 2 วงรอบ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้ร่วมวิจัยประกอบด้วย ผู้วิจัยและคณะครุ โรงเรียนบ้านโนนกุง จำนวน 4 คน และกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย คือ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโนนกุง ปีการศึกษา 2554 จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบประเมินและแบบสังเกต การวิเคราะห์เชิงปริมาณใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหาจัดหมวดหมู่ของเนื้อหาและนำเสนอโดยความเรียง นำเสนอผลการวิจัยเชิงพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาโรงเรียนบ้านโนนกุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาแกน้อย จังหวัดสกลนคร

1.1 สภาพเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครู พบร้า ครูได้มีการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนตามโครงการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ครูได้จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นรักการอ่านและเกิดการฝรั่ง อายุต่อเนื่อง

1.2 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครู พบร้า ครู จำนวน 4 คน มีความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะ กระบวนการ วิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยค่อนข้างน้อยไม่เพียงพอ นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 – 6 มีปัญหาในการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 25 คน

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่าน และการเขียนของนักเรียน โรงเรียน บ้านโนนกุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยใช้แนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง ดังนี้ คือ 1) การศึกษาดูงาน 2) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู และ 4) การนิเทศภายใน

3. ผลการติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนเพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียน พบร้า ครู จำนวน 4 คน มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมคิด เป็นร้อยละ 100 ส่วนด้านผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบร้า นักเรียน จำนวน 25 คน ที่มีปัญหาด้านการอ่าน และการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากครูที่ได้รับ การพัฒนาศักยภาพสามารถอ่านและเขียนได้ถูกต้องร้อยละ 100

ABSTRACT

The purposes of this study were to 1) investigate the conditions and problems about Learning Management to solve the problems on reading and Writing of Prathom suksa students at Ban Non Kung School Under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1, 2) seek for guidelines of the development to the Teachers Competency in Learning Management to solve the problems on reading and Writing of Prathom suksa students at Ban Non Kung School Under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1, 3) follow-up the effects of Teachers Competency in Learning Management to solve the problems on reading and Writing of Prathom suksa students at Ban Non Kung School Under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1. Participatory action research of 2 spirals comprising 4 stages : planning, action, observation and reflection was employed. The population comprised the researcher group consisting of the researcher and 4 teachers as the co-researchers along with the target group of 23 students from Prathom Suksa 2 to Prathom Suksa 6 in the academic year 2011 at Phothisaen Witthaya School. Data were collected by interview form, questionnaires from, evaluation form and Observation from. The analysis of quantitative data was done through mean, percentage and standard deviation. Qualitative data were analyzed in forms of content classification and descriptive analysis.

The findings of this study were as follows :

1. The conditions and problems regarding Learning Management to Solve the Problems on Reading and Writing of Prathom Suksa Students at Ban Non Kung School Under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1 indicated that:

1.1 The conditions and problems regarding Learning Management to Solve the Problems on Reading and Writing of Prathom Suksa Students at Ban Non Kung School the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1. Teacher organized an activity to learn to solve problems in reading and writing by promoting student learning to improve the quality of the students. And teachers organized the students to learn from experience. Practical training is done to solve the problem as a love of reading and learning continuously.

1.2 The problems regarding Learning Management to Solve the Problems on Reading and Writing of Prathom Suksa Students at Ban Non Kung School Under the the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1. Found that teachers were four people with knowledge and skills, how to write lesson plans. about. And learning. Group learning English rather than not enough. Students who have difficulty reading and writing. Groups of 25 to learn English, the students grade 2-6.

2. Seek for guidelines of the development to the Teachers Competency in Learning Management to solve the problems on reading and Writing of Prathom suksa students at Ban Non Kung School Under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1. Were composed of these 3 guidelines: 1) The. workshops, 2) the learning activities of students, and 3) provide guidance Supervision (Coaching)

3. follow-up the effects of Teachers Competency in Learning Management to solve the problems on reading and Writing of Prathom suksa students at Ban Non Kung School Under The the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1. Found that the number of four people understanding the skills to write lesson plans to fit 100 percent. The teacher can prepare a lesson plan to plan on learning to solve the problem of reading and writing of students. The activity of learning found that the 25 students who have problems reading and writing. group learning English as a solution found that students can read and write to 100 percent correctly.

ภูมิหลัง

ในวงการศึกษาไทยมีเหตุการณ์หรือสถานการณ์สำคัญเกิดขึ้นมาอย่างหลายเรื่อง ซึ่งในแต่ละเรื่องได้กล่าวถึงการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้หรือจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด และผู้เรียนนั้นเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของประเทศไทย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 มาตรา 49 ระบุไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอ กันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปี รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายผู้ยากไร้หรือผู้อยู่ในสภาพฯ ยากลำบากต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่งและการสนับสนุนจากรัฐ เพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทั้งเที่ยงกับบุคคลอื่น ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูนับว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ คือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องปรับเปลี่ยนแบบกระตุนความอยากรู้อยากเห็น อย่างแสดง เชื่อมั่น และภูมิใจในตนเอง มีความสุข สนุก รื่นรมย์ในการอ่านและการเรียนรู้ กระตือรือร้น ต่อการศึกษาเรียนรู้ และแสดงความรู้ความเข้าใจอย่างออกตามทางปัญญาตลอดเวลา ซึ่งการที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูจะต้องอาศัยศาสตร์และศิลป์ และกระบวนการคิดสร้างสรรค์สูงยิ่ง แต่ถ้าครูไม่รักการอ่าน ไม่รักการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ครูจะເອເທັນືກ ວິຊາສອນມາຈາກໄຫ້ ເຮົາຈີງຈຳເປັນຕົ້ງ

สร้างสรรค์ยุทธวิธีที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเกิดความรัก การอ่านและรักแสดงหาความรู้ใหม่ๆ อย่างจริงจัง และเร่งด่วนเรา จะต้องสร้างดัชนแบบรักการอ่านอย่างจริงจัง และเร่งด่วนทั้งที่โรงเรียนและบ้าน (รัฐธรรมนูญแห่งชาติจักรไทย. 2550 : 15)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ ศติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” มาตรา 22 ให้แนวความคิดในการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาธรรมาภิบาล และเต็มศักยภาพและแนวทางในการจัดการศึกษา หมวด 4 มาตรา 24 (3) ระบุว่า “จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการฝรั้งอย่างต่อเนื่อง” มาตรา 30 ระบุว่า “ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา” พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 25)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดมาตรฐานและสาระการเรียนรู้ ที่เกี่ยวกับภาษาไทยทั้งในด้านการอ่าน การฟัง การดูและการพูด หลักการใช้ภาษารวมทั้งวรรณคดีและวรรณกรรมเข้าไว้ในหลักสูตร และได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนไว้เมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ควรจะสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้เป็นอย่างดีสามารถอ่าน เขียน ฟัง ดูและพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล และคิดเป็นระบบ มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน การแสดงหาความรู้ และการใช้ภาษาในการพัฒนา และสร้างสรรค์งานอาชีพ ตระหนักในวัฒนธรรมการใช้ภาษาและความเป็นไทย สามารถนำทักษะทางภาษามาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามสถานการณ์และบุคคล มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสร้างความสามัคคีในความเป็นชาติไทย มีคุณธรรม จริยธรรม วิสัยทัศน์ โลกทัศน์ที่กว้างไกล และลึกซึ้ง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 38) การอ่านและการเขียนเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญ และจำเป็นอย่างมากในการดำรงชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน เพราะในชีวิตประจำวันของคนเรา การอ่าน เป็นส่วนสำคัญในการสื่อความหมายถึงกันได้ถูกต้อง ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กล่าวคือ ต้องวางรากฐานที่ดีต้องอ่าน เขียนได้ถูกต้อง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพจึงถือได้ว่าการอ่านสำคัญที่สุด ครูจึงจำเป็นที่จะต้องแก้ไขข้อบกพร่องในการอ่านและการเขียนของนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักฝึกคิดอย่างสร้างสรรค์ เช่น การใช้เกม และเพลง การใช้แบบฝึกทักษะ การใช้กิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงฝึกการปฏิบัติ ให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ รักการอ่านและเกิดการฝึกเรียนอย่างต่อเนื่อง ดังพระราชดำรัสของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

“...ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านและการเขียนว่า มีความคาดหวังว่านักเรียนพอกันนี้จะอ่านออกเขียนได้ ทำเลขาได้ ให้มีความรู้พอใช้ในชีวิตประจำวันหลายคนที่บอกว่าเข้าอ่านตำราแล้วประสบความสำเร็จในชีวิต สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ท่านทรงสอนเสมอว่าให้ทรงสอนให้คนอ่านออกเขียนได้ ถึงเราจะไปเยี่ยมราชวรวิหารถึงเพียงใด ก็จะได้เรียนรู้...” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551 : 2)

กระทรวงศึกษาธิการ (2550 : 3) ได้นำเสนอถึงประโยชน์ของการอ่านการเขียนว่าบรรดาประเทศที่พัฒนาแล้ว และประเทศที่กำลังพัฒนาขณะนี้ ต่างเน้นให้หนังสือเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต เสมือนเป็นปัจจัยที่ห้าของ การดำรงชีวิตของผลเมืองโดยส่งเสริมให้เด็กของตนสนใจและใช้เวลาว่างเพื่อการอ่านทั้งที่บ้านและโรงเรียน ให้อ่านหนังสือหลากหลายประเภททั้งที่เป็นภาษาแม่และภาษาต่างประเทศ เพราะประจักษ์ว่า หากผลเมืองในประเทศมีความสามารถในการอ่าน รู้จักเลือกนำความรู้และความคิดไปพัฒนาตนและประเทศแล้วประเทศก็จะรุ่งเรือง

ส่วนการเขียนซึ่งควบคู่กับการอ่านนั้น ถือเป็นเครื่องมือแสดงออกซึ่งความรู้ ความคิด ความรู้สึก และจินตนาการของมนุษย์ ทั้งเรื่องในอดีต ปัจจุบันและอนาคต เป็นเครื่องมือสำคัญทางวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดมรดกทางสติปัญญาของมนุษย์อันสะท้อนความเจริญหรืออารยธรรมของมนุษย์แต่ละยุคสมัยได้ทางหนึ่ง เมื่องานเขียนนั้นมีคุณค่าและสามารถสื่อได้อย่างกว้างขวาง รวดเร็ว ก็จะช่วยสร้างความรู้ ความคิดหรือความเพลิดเพลินตามใจของผู้เขียนให้แก่ผู้อ่านได้อย่างกว้างขวาง รวดเร็วด้วย ผู้ที่มีความสามารถในการเขียน และผลงานเป็นที่ยอมรับในสังคม ก็สามารถยึดงานเขียนเป็นอาชีพได้จะเห็นได้ว่าการเขียนมีความสำคัญในชีวิตประจำวัน เป็นทักษะอย่างหนึ่งที่สับซับซ้อนกว่าทักษะอื่น ฉะนั้นผู้ใช้ภาษาจึงควรเลือกใช้คำให้ถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์ที่มีประสิทธิภาพทั้งภาษา พูดและภาษาเขียน เพาะการเขียนสะกดคำที่ถูกต้องจะช่วยสื่อความที่เขียนให้ผู้อื่นเข้าใจได้ถูกต้อง และรวดเร็ว กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดไว้ในหลักสูตรให้ภาษาไทยเป็นวิชาบังคับที่นักเรียนจะต้องเรียน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึง มัธยมศึกษาตอนปลายโดยเน้นจุดประสงค์หลักสูตรภาษาไทย ข้อสำคัญของการเขียนนั้นมีอยู่หลายประการ อย่างแรกคือ ช่วยสร้าง ความรู้และประสบการณ์จากการเขียน สร้างทักษะทางการใช้ภาษาได้เป็นอย่างดี และแตกต่างในเรื่องต่างๆ ที่ได้เรียนรู้จากการเขียน อย่างที่สอง คือ การเขียนนั้นต้องสร้างความเข้าใจ ระหว่างผู้เขียน และผู้อ่านให้เข้าใจถึงสาระสำคัญเรื่องนั้นๆ อย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดประโยชน์ คือ การเขียนช่วยสร้างความจริงใจเพื่อรายงานเขียนนั้นต้องบรรจุความคิด อารมณ์ที่หลากหลาย บางครั้งก็ให้ความเพลิดเพลิน ไปพร้อมๆ กับรับประสบการณ์อย่างสุดท้าย คือ การเขียนช่วยให้เราไม่ลืมหัวข้อที่สำคัญที่สุดที่เคยได้ ความสำคัญของการเขียนและประโยชน์ที่ได้รับ นอกจากความจำเป็นตั้งกล่าวแล้วจากกล่าวถึงความสำคัญของการเขียนโดยสรุปได้ว่าการเขียน 1) เป็นเครื่องมือสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่ต้องการถ่ายทอดความคิดความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนเองออกสู่ผู้อ่าน 2) เป็นการเก็บบันทึกความรู้ที่ตนเองได้มีประสบการณ์มาก่อน 3) เป็นการระบายอารมณ์อย่างหนึ่งในเรื่องที่ผู้เขียน เกิดความรู้สึกประทับใจหรือมีประสบการณ์ 4) เป็นเครื่องถ่ายทอดภาระกิจกรรม เช่น ถ่ายทอดสมัยหนึ่งไปสู่อีกสมัยหนึ่ง เป็นต้น 5) เป็นเครื่องมือพัฒนาสติปัญญา เนื่องจากการเรียนรู้ทุกอย่างต้องอาศัยการเขียนเป็นเครื่องมือสำหรับบันทึก สิ่งที่ได้ฟังและได้อ่านและนำไปสู่การพัฒนาสืบไป 6) เป็นการสอนความต้องการของมนุษย์ตามจุดประสงค์ ที่แต่ละคนปรารถนา เช่น เพื่อต้องการทำให้รู้เรื่องราว ทำให้รักทำให้กรี๊ด และสร้างหรือทำลายความสามัคคีของคนในชาติ 7) เป็นการแสดงออกซึ่งภูมิปัญญาของผู้เขียน 8) เป็นอาชีพอย่างหนึ่ง 9) เป็นการพัฒนาความสามารถ และบุคลิกภาพ ทำให้บุคคลมีความเชื่อมั่นในตัวเองในการแสดงความรู้สึกและแนวคิด 10) เป็นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม (ณัฐพงศ์ ศศิฉาย. 2550 : ไม่ประกฎเหล็ก)

โรงเรียนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่รอบหมาดใหญ่ครุสอนประจักษ์นั้น คือการสอน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เนื่องจากส่วนใหญ่เน้นการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและยึดแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และในสภาพที่เป็นจริงครูส่วนใหญ่ที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาสำเร็จการศึกษาในวิชาเอกที่หลากหลาย ครูส่วนใหญ่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาวิชาเอกภาษาไทย ถึงแม้ว่าโครงสร้างหลักสูตรจะมุ่งเน้นการสอนภาษาไทยและคณิตศาสตร์เป็นหลักโดยเฉพาะการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีชั่วโมงสอนปีการศึกษาละไม่ต่ำกว่า 200 ชั่วโมงในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และไม่ต่ำกว่า 160 ชั่วโมง ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 แต่ สิ่งที่พบรักก็คือ นักเรียนยังมีปัญหาการอ่านและการเขียน สาเหตุส่วนหนึ่งอาจมีสาเหตุมาจากตัวครูผู้สอนที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาในวิชาเอกภาษาไทยทำให้เกิดความไม่ถูกต้องที่จะสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ไม่ถูกต้องจะออกเสียงให้ตรงกับหลักไวยากรณ์ดังนั้นถ้าครูได้รับการพัฒนาศักยภาพ ในด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน จะช่วยลดปัญหาด้านการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของนักเรียนระดับประถมศึกษาได้อีกด้วย (โรงเรียนบ้านโนนกุง. 2554)

สภาพปัจจุบัน การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนบ้านโนนกุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประสบปัญหาหลายอย่าง พอสรุปได้ดังนี้ คือ 1) นักเรียนบางคนไม่ชอบเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 2) นักเรียนขาดทักษะ การอ่านเขียนและมีผลลัพธ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยค่อนข้างต่ำ 3) ครูขาดเทคนิค วิธีการในการจัดการเรียนรู้ 4) ครูขาดแบบทดสอบวัด และประเมินผลที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ 5) ครูขาดการนิเทศ ติดตาม กำกับ และส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (นายอนุสิทธิ์ นามโยรา ผู้อำนวยการโรงเรียน. สัมภาษณ์, 2554) และตามนโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ให้แก้ปัญหานักเรียนที่มีปัญหาเรื่องการอ่านและการเขียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ต้องอ่านได้ ทุกคน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. 2554) จากการศึกษารายงานผลลัพธ์ทางการเรียนของโรงเรียนบ้านโนนกุง ประจำปีการศึกษา 2553 พบว่า ผลลัพธ์ทางการเรียนโดยรวมทุกรายวิชา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 เมื่อการใช้แบบคัดกรองด้านการอ่านและการเขียนนักเรียนส่วนหนึ่งอ่านไม่ออกเขียนไม่เป็น ไม่สามารถจดจำสิ่งที่เรียนมา (โรงเรียนบ้านโนนกุง. 2554) หากปล่อยให้เป็นปัญหาสะสมไปเรื่อยๆ จะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำเสนอวิธีการจัดการเรียนการสอนมาเป็นหลักในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนให้สามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ต่อไป และรูปแบบการวิจัยที่นำมาประยุกต์ใช้ในครั้งนี้ คือ กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ แบบมีส่วนร่วม

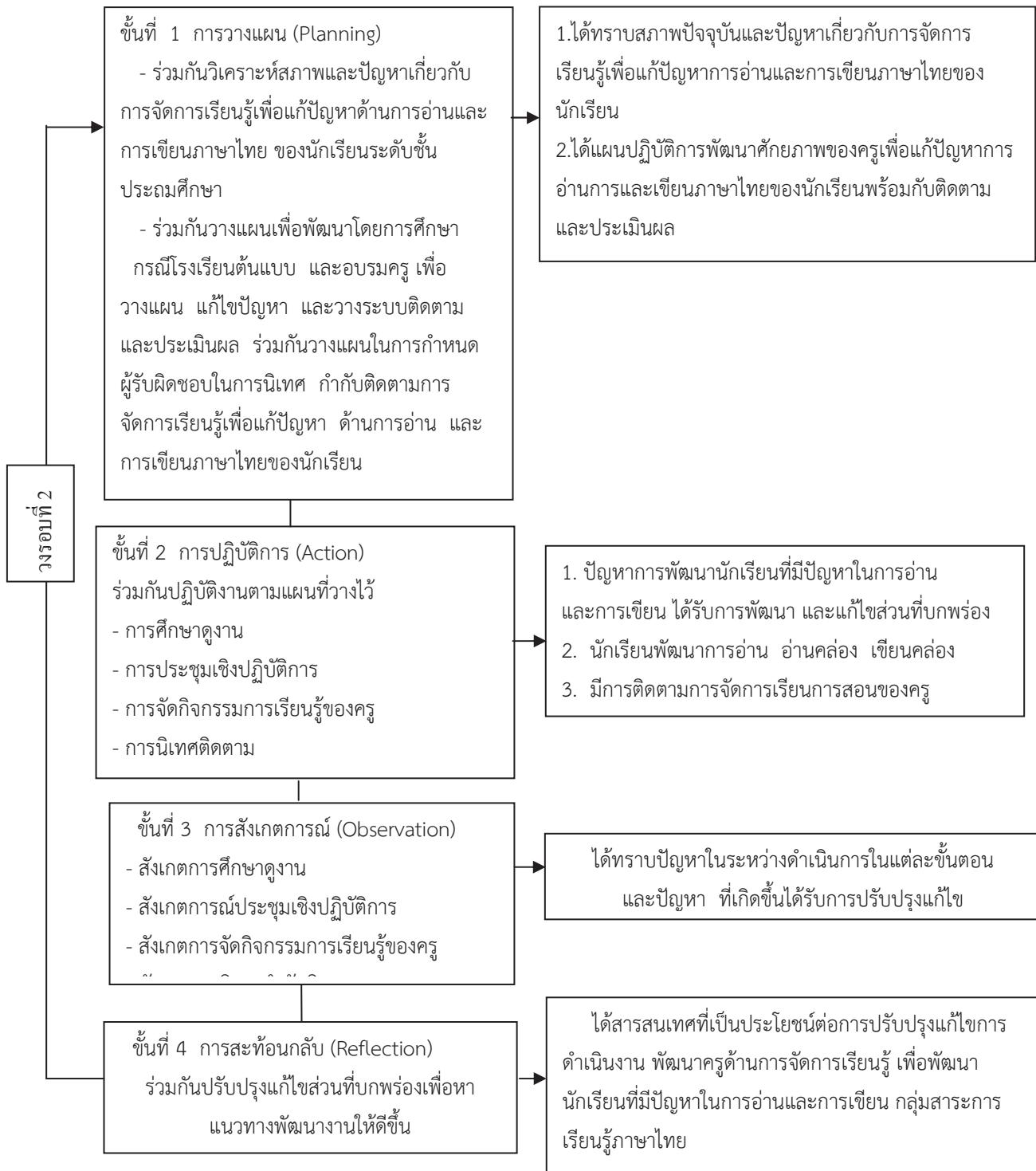
ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่าน และการเขียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านโนนกุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
2. เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของครูด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านโนนกุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
3. เพื่อติดตามผลการพัฒนาศักยภาพของครูด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านโนนกุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวความคิดที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนโรงเรียนบ้านโนนกุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ซึ่งสามารถนำเสนอเป็นกรอบแนวคิด ดังภาพประกอบ 1 ใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR)

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น ดังนี้

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย (Research Participant) จำนวน 4 คน ประกอบด้วย
 - 1.1 ผู้วิจัยซึ่งทำการสอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 6 จำนวน 1 คน
 - 1.2 ครูผู้สอนภาษาไทยในโรงเรียนที่ร่วมวิจัยคือครูที่ทำการสอนประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2,3,5 จำนวน 3 คน
2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 62 คน ประกอบด้วย
 - 2.1 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน
 - 2.2 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ในโรงเรียนบ้านโนนกุง จำนวน 11 คน
 - 2.3 นักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียน จำนวน 25 คน
 - 2.4 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียน จำนวน 25 คน
3. กลุ่มเป้าหมายการพัฒนาคือนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน และการเขียนจำนวน 25 คน ประกอบด้วย
 - 3.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพศชาย 4 คน และเพศหญิง 2 คน รวม 6 คน
 - 3.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพศชาย 2 คน และเพศหญิง 2 คน รวม 4 คน
 - 3.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพศชาย 5 คน และเพศหญิง 4 คน รวม 9 คน
 - 3.4 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพศชาย 1 คน และเพศหญิง 1 คน รวม 2 คน
 - 3.5 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพศชาย 3 คน และเพศหญิง 1 คน รวม 4 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกการใช้เครื่องมือเป็นประเภทตามลักษณะของการดำเนินงาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประเภทของเครื่องมือ

เครื่องมือในการศึกษาด้านคัวครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

- 1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวางแผน ได้แก่ แบบบันทึกการประชุมครุเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับสภาพปัญหา

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์

- 1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูด้านการ จัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียน ได้แก่ คู่มือการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาในการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียน โรงเรียนบ้านโนนกุง

- 1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติ ได้แก่

1.3.1 แบบสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัย และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาในการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียน

1.3.2 แบบประเมินการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียน

1.3.3 แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

1.3.4 แบบประเมินพฤติกรรมด้านการอ่าน และการเขียนของนักเรียน

1.3.6 แบบประเมินพฤติกรรมด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่าน และการเขียน ของนักเรียน

2. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและสะท้อนผลการปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน

2.1 แบบสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัย และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างใช้สัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัย และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน และการดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียน ของนักเรียน สภาพจริงของผู้ถูกสัมภาษณ์ ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลก่อนดำเนินการพัฒนา ระหว่างดำเนินการและหลังดำเนินการพัฒนา

2.2 แบบประเมินการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทย ของนักเรียน เป็นแบบประเมินในลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลีเคอร์ท (Likert Scale) มีระดับความคิดเห็น ตั้งแต่เป็นจริงมากที่สุด เป็นจริงมาก ปานกลาง เป็นจริงน้อย และเป็นจริงน้อยที่สุด

2.3 แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน เป็นแบบสังเกตแบบมีโครงสร้าง เป็นเครื่องมือสำหรับผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยใช้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสังเกตพฤติกรรม เกี่ยวกับการอ่าน และการเขียนของนักเรียนก่อนดำเนินการพัฒนา ระหว่างดำเนินการ และหลังดำเนินการพัฒนา

2.4 แบบประเมินพฤติกรรมการอ่านและการเขียนของนักเรียน เป็นแบบประเมินเกี่ยวกับพฤติกรรมการอ่าน และการเขียนของนักเรียน ตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด

2.6 แบบประเมินการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติพื้นฐาน คือ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการคำนวณ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่าน และการเขียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโนนกุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีดังนี้

1.1 สภาพเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน พบร้า สภาพด้านตัวครู ครูได้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนตามโครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ครูได้จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหา เป็นรากการอ่านและเกิดการฝึกอย่างต่อเนื่อง ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับผู้เรียนสามารถเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้นช่วยให้นักเรียนสามารถชีวิตอย่างมีความสุขได้บันทึกข้อมูลของความเป็นคนไทย แต่มีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนของการดำเนินการแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของค่อนข้างน้อยไม่เพียงพอ ส่วนสภาพด้านตัวนักเรียน พบร้า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ทางโรงเรียนได้มีการส่งเสริมด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน แต่ขาดความต่อเนื่อง

1.2 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน พบร้า ปัญหาด้านครู ครูมีจุดอ่อนด้านการจัดการเรียนรู้ คือ สอนไม่ตรงสาขาวิชาเอก ไม่มีเทคนิคหรือการในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และไม่มี

ความต่อเนื่องในการติดตามกำกับดูแลเอาใจใส่นักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียน ปัญหาด้านตัวนักเรียน พบว่า นักเรียนไม่สนใจในการอ่านและการเขียนอย่างจริงจัง นักเรียนเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการจัดการเรียนการสอนแบบเดิมที่ไม่มีสื่อการเรียนรู้ หรือวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เปลี่ยนใหม่ และมีการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ครอบคลุมไม่ตรงกับความสนใจของนักเรียน และ ปัญหาด้านตัวผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีปัญหาด้านการหย่าร้าง ไม่มีเวลาเอาใจใส่ดูแลนักเรียนเท่าที่ควร เนื่องจากต้องหาเลี้ยงครอบครัวโดยลำพัง

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่าน และการเขียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโนนกุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีดังนี้

2.1 วิธีการ ใช้แนวทางการพัฒนา 2 แนวทาง ประกอบด้วย

2.1.1 การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักการ วิธีการ ตลอดจน แนวทางการจัดการเรียนรู้ และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างความตระหนักรับในการจัดการเรียนรู้ ทำให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง ทั้งนี้ในที่ประชุมผู้ร่วมวิจัยได้ฝึกปฏิบัติจริงมีการอภิปราย ซักถาม และร่วมกันแสดงความคิดเห็นกับวิทยากร ฝึกเขียน แผนการจัดเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถนำความรู้ ที่ได้ไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

2.1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้ร่วมวิจัย เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 - 6

2.2 วิธีการ 2 ดำเนินการดังนี้

2.2.1 การพัฒนาครูที่ไม่ผ่านในวงรอบที่ 1 จะใช้แนวทางการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (coaching) ในการ พัฒนาการเขียนแผนการเรียนรู้ของครู ซึ่งมีขั้นตอนหลักสำคัญอยู่ 3 ขั้นตอน คือ 1) การเตรียมการก่อนให้คำชี้แนะ 2) การดำเนินการ ให้คำชี้แนะ 3) การสรุปผลให้คำชี้แนะ ซึ่งเป็นแนวทางที่ดีในการพัฒนาครูให้สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้าน การอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งได้เสนอแนะตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีและถูกต้องมา เป็นแนวทางให้กับผู้ร่วมวิจัยได้ฝึกการเขียนแผนด้วย

2.2.2 การพัฒนานักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินในวงรอบที่ 1 ดำเนินการโดยครูที่ผ่านการพัฒนาในวงรอบที่ 1 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนที่ยังไม่ผ่านนั้นที่ประชุมมีมติร่วมกันว่าจะปรับวิธี สอนใน 6 แผน คือ ผันเสียงคำในมาตรฐานตัวสะกดไทย ผันเสียงวรรณยุกต์ เขียนแจกลูกสะกดคำในสาระธรรม เขียนแจกลูกสะกดคำ คำเป็นคำตาย เขียนคำที่มีตัวการันต์ เขียนคำควบคล้ำ

3. ผลการติดตามการพัฒนาศักยภาพของครูด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโนนกุ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีดังนี้

3.1 วิธีการ 1

3.1.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ผู้ร่วมวิจัย จำนวน 4 คน มีความคิดเห็นต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการ พัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโนนกุ้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและรายข้อส่วนใหญ่มีความหมายสมออยู่ในระดับมากที่สุด มีเพียง 2 ข้อที่อยู่ในระดับมากคือ ผู้เข้าอบรมมีความเข้าใจและสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และผู้เข้าประชุมสามารถจัดการเรียนรู้ด้วยแผนการ จัดการเรียนรู้ที่เขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคลพบว่า มีผู้ร่วมวิจัย 2 คนที่ยังไม่ผ่านการประเมิน

3.1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู พบว่า นักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียน กลุ่มสารการเรียนรู้ภาษาไทย ก่อนการแก้ปัญหานักเรียนสามารถอ่านและเขียนได้ถูกต้องร้อยละ 0-28 (0-10 คน) หลังการพัฒนานักเรียนสามารถอ่าน

และเขียนได้ถูกต้อง ร้อยละ 92 (23 คน) และผลการสังเกต จากการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียน โรงเรียนบ้านโนนกุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยพัฒนา 2 ด้าน ดังนี้

3.1.2.1 การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยการการนิเทศ แบบให้คำชี้แจง และให้ความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3.1.2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียน ประกอบด้วยการนำแผนการจัดการเรียนรู้มาใช้ในการสอนช่องเสริม พบว่า นักเรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เข้าเรียนตรงเวลา มีความตั้งใจและสนใจต่อการเรียนดี ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองเป็นในการดูแลเอาใจใส่ ติดตาม การอ่านและการเขียน จึงทำให้นักเรียนมีการพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนได้ดียิ่งขึ้น

3.2 วงรอบที่ 2

การนิเทศแบบให้คำชี้แจง (Coaching) เป็นการนิเทศกำกับติดตามการให้คำแนะนำที่เกี่ยวกับการเขียน แผนการจัดการเรียนรู้ของครู (จำนวน 2 คน) ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การพัฒนาในวงรอบที่ 1 และนักเรียนที่ยังมีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน (จำนวน 2 คน) สรุปผลดังนี้

3.2.1 การพัฒนาครู พบร้า ผู้ร่วมวิจัยในวงรอบที่ 2 ทุกคนสามารถเขียนจุดประสงค์ การเรียนรู้ครอบคลุม พฤติกรรมที่กำหนด (พุทธิพิสัย ทักษะ พิสัย จิตพิสัย และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์) จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระสำคัญ และจุดประสงค์การเรียนรู้ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหมายสมกับวัย ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน

3.2.2 การพัฒนานักเรียน พบร้า การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครุทุกคน ได้ใช้เทคนิค วิธีสอน สื่อนวัตกรรม เพื่อหาทางแก้ปัญหานักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบร้า หลังการพัฒนานักเรียนทุกคนสามารถอ่านและการเขียนได้ถูกต้อง จากการสรุปผลการดำเนินงานประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านโนนกุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยใช้วิธีการพัฒนา 3 แนวทาง คือ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู และ 3) การนิเทศแบบให้คำชี้แจง (Coaching) จากทั้ง 3 แนวทางผู้ร่วมวิจัยได้รับความรู้ประสบการณ์ในการแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียน นักเรียนได้รับการพัฒนาด้านการอ่าน และการเขียนการพัฒนาดำเนินการได้ทำการนิเทศติดตาม ทำให้โรงเรียนบ้านโนนกุงแก้ปัญหาด้านการอ่านและการเขียน ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียน

1.1 ผู้บริหารควรสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีความตระหนัก และเห็นความสำคัญ มีความรู้ ความเข้าใจในการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.2 ครุผู้สอน มีความตระหนัก และเห็นความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ ใน การอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่บูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข

1.3 การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมหมายที่จะนำมาพัฒนาสถานศึกษาเพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรม

1.4 โรงเรียนสามารถนำวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมไปประยุกต์ใช้พัฒนางานด้านอื่นๆ เช่น การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนางานวิชาการโรงเรียน การวิจัยเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหานักเรียนด้านการอ่านและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูด้านการผลิตสื่อ นวัตกรรม การวิจัยเชิงปฏิบัติการห้องเรียนคุณภาพในโรงเรียน เป็นต้น

1.5 บุคลากรในโรงเรียนสามารถนำความรู้ และเทคนิคการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.6 โรงเรียนควรจัดให้มีการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยเหลือบุคลากรในการปฏิบัติงาน

1.7 ครูควรมีความตระหนักต่อการแก้ปัญหานักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ว่ามีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการพัฒนาคุณภาพนักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม

1.8 ครูควรมีความตระหนักต่อการจัดกิจกรรมกับนักเรียนและจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนในด้านต่างๆ เช่น การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การส่งเสริมประภาวดีไทยและเขียนไทย การส่งเสริมประภาวดีเขียนเรียงความ การส่งเสริมอ่านร้อยแก้ว ร้อยกรอง การส่งเสริมประภาวดีแต่งคำประพันธ์ เพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านต่างๆ ดีขึ้น

1.9 คณะกรรมการรรดมความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียน และชุมชนในการพัฒนาในการอ่านและการเขียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ และที่ยั่งยืนตลอดไป

1.10 ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยอย่างจริงจัง เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนขั้นพื้นฐานในการอ่านและการเขียน

1.11 ควรมีร่วมมือกับชุมชน และผู้ปกครองนักเรียน ในการพัฒนาด้านอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการจัดการศึกษาให้แก่นักเรียน เช่น ด้านอาคารสถานที่ ด้านแหล่งเรียนรู้ ทั้งในโรงเรียน และนอกโรงเรียน ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเฉพาะด้านเพิ่มเติม เพื่อการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยอย่างยั่งยืน เช่น การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาโครงการรักการอ่าน สนับสนุนของโรงเรียน การวิจัยปฏิบัติการพัฒนาความสามารถในการอ่าน และการเขียนคำประพันธ์การวิจัยปฏิบัติการพัฒนาการอ่าน และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน

2.2 ควรใช้กิจกรรมที่หลากหลายนอกเหนือไปจากการฝึกอบรม การศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ การจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและการเขียน

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2552.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กรุงเทพฯ : สถาบันบุกส์, 2545.

วัชธรรมนุยแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2550.

อนุสิทธิ์ ศศิฉาย. ความสำคัญของการเรียน, [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก (<http://www.human.cmu.ac.th/~thai/sompeng/thailang/StuWeb1-48/print/group1/page/p1.html>). (15 มิถุนายน 2552)

อนุสิทธิ์ นามโยรา ผู้อำนวยการโรงเรียน. สัมภาษณ์, 20 มิถุนายน 2554 โรงเรียนบ้านโนนกุง. รายงานการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา ครั้งที่ 3 ปี การศึกษา 2553. ศกลนคร : โรงเรียนบ้านโนนกุง, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศกลนคร เขต 1, 2553.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. คู่มือการสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา ภาษาไทยสารที่ควรรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร แห่งประเทศไทย จำกัด, 2553.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2551.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากับการแก้ปัญหาอ่านไม่อออกเขียนไม่ได้. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2551.